

Obálka:
Alois Tužinský – Tužina, 1907 – ?
Žně

Ve dvacátých letech studoval na Moravě u malíře Josefa Jambora a v Ukrajinském studiu výtvarných umění v Praze čili na tzv. Ukrajinské akademii. Rád cestoval po severní Evropě – po Německu, Švédsku, Dánsku, Norsku – a věnoval se malbě krajiny a žánru.

Česká spořitelna, Hradec Králové

ČESKÁ KRAJINA BOHEMIAN LANDSCAPE

27/11/2014 –
–1/2/2015

Kurátorka: PhDr. Duňa Panenková,
Galerie České spořitelny
Redakce: PhDr. Duňa Panenková
Fotografie: Jiří Koliš, Jana Koubová
Překlad: Yveta Shanfeld, Cherry Hill,
New Jersey, USA
Grafická úprava: Nikola Kratky, Minneapolis,
Minnesota, USA
Vydavatel: Galerie České spořitelny,
Rytířská 29, Praha 1

Curator: Duňa Panenková, PhD,
Gallery of Česká spořitelna
Editor: Duňa Panenková, PhD
Photography: Jiří Koliš, Jana Koubová
Translation: Yveta Shanfeld, Cherry Hill,
New Jersey, USA
Graphic Design: Nikola Kratky, Minneapolis,
Minnesota, USA
Publisher: Gallery of Česká spořitelna,
Rytířská street 29, Prague 1

Mates Hron, 1888 – 1962
Poleň, 1934

Pocházel z Klatov, kde také působil.
Věnoval se krajině rodného Pošumaví
a to jak v malbě, tak v grafice.

Česká spořitelna, Klatovy

Ivan Jakeš, 1935
Strašín – Nezdice

Studoval SUPŠ v Uherském Hradišti
a pracoval jako průmyslový designér.
Věnuje se keramice a malbě, je členem
unie výtvarných umělců Arkáda. Jako
sochař realizoval řadu objektů ve
spojení s architekturou.

Česká spořitelna, Klatovy

Rudolf Peithner, 1895 – 1966
Rybník v Ohnišanech

Studoval na Uměleckoprůmyslové
škole u profesorů Dítěte a Stibrala. Byl
především krajinář, i když v jeho tvorbě
najdeme i portréty a zátiší. Po studiu
absolvoval cestu po jižní Evropě, kde
ho nejvíce zaujala Itálie a italské moře.
V Římě navštívoval během svého
pobytu malířskou Akademii. Věnoval
se také grafice.

Česká spořitelna, Hradec Králové

Gustav Porš, 1888 – 1955
Zima

Studoval u profesorů Vlaha Bukovace
a Jana Preislera na pražské Akademii.
Byl krajinář, kterého považoval za svého
následníka i František Kaván. Narodil se
v Chrudimí a zemřel ve Skutčici.

Česká spořitelna, Litomyšl

ČESKÁ KRAJINA BOHEMIAN LANDSCAPE

ČESKÁ KRAJINA

BOHEMIAN LANDSCAPE

Česká krajina tvořila jedno z hlavních témat malby první poloviny 20. století. Navázala na předchozí tradici a slavnou éru reprezentovanou Juliem Mařákem. 20. století patřilo jeho žákům a absolventům jejich ateliérů, neboť řada z nich vyučovala malbě soukromě. Je velmi pozoruhodné, kolik desítek malířů se krajině věnovalo. Ne všichni patřili mezi výjimečné osobnosti oboru. Malovali krajinu realistickou, tak jak ji vnímali při své práci v terénu, a neřešili tvůrčí posuny a nové pohledy. Navazovali na podněty přicházející z Francie, které viděli na výstavách. Do práce řady z nich se promítla i zkušenost z 1. světové války. Jejich díla nám však vedle malířské kvality zanechala i dokumentární pohled na stav naší země mezi lety 1900 a 1950.

Díky nákupům obrazů městských spořitelén s tematikou venkova a selských prací, které zdobily interiéry jejich budov, se vytvořil fond, který napříč republikou představuje úroveň české krajinomalby zmiňované doby. Výstava představuje několik jmen, jejichž práce jsou dobře známé krajům, pro které vznikaly, i když pro Prahu budou mnohdy překvapením. Česká spořitelna, jež toto dědictví převzala, má tu čest je veřejnosti představit.

PhDr. Duňa Panenková, kurátorka výstavy

The Czech landscape constitutes one of the primary themes of early 20th century art, rooted in tradition and the glorious era embodied by Julius Mařák. His pupils and the graduates of their studios (since many of Mařák's students taught painting privately) came into their own in the twentieth century. Among them were a remarkable number of landscapists, though only some gained prominence. Rather than chasing the chimera of progressive philosophies, they produced realistic landscape paintings in the terrain. Another source of inspiration to them were exhibitions of French art. Much of their artwork reflects the reality of the First World War. The paintings also present a documentary value, bearing witness to the scenes and views of Bohemia and Moravia between the years 1900 and 1950.

Urban savings banks systematically acquired paintings of rural and farm life, to hang on their walls. Over time, the purchases added up to a collection representative of the quality of Czech landscape painting of the period. Some of the exhibited works, well known in the regions for which they were created, are yet to be "discovered" in Prague. Aware of its privilege and responsibility of being an heir of this national cultural legacy, Česká spořitelna has organized and opened the exhibit to the public.

Duňa Panenková, PhD, curator of the exhibition

František Kaván, 1866 – 1941
Nálada v Polabí

Malíř krajinář, básník a překladatel z ruštiny. Studoval na gymnáziu v Hradci Králové a na pražské Akademii v ateliéru prof. J. Mařáka. V r. 1900 získal zlatou medaili na světové výstavě v Paříži za obraz krajiny z okolí rodné vesnice. Pocházel od Jilemnice – z Víchovske Lhoty – a tak miloval hory a podhorskou krajinu, kterou také nejčastěji maloval. Patřil do okruhu malířů s touhou vyjádřit českou krajinu moderním, impresivním stylem.

Česká spořitelna, Pardubice

Vladimír Ralenovský, 1920 – 2005
V lese

Pocházel z Mělníka u Brna a po studiích na Škole uměleckých řemesel v Brně se věnoval malbě a grafickým technikám. Byl krajinářem a nejraději zobrazoval Vysočinu.

Česká spořitelna, Plzeň

Jan Honsa, 1876 – 1937
Alej u Hemží

Absolvent krajinářské školy prof. Mařáka si svá studia prohloubil při pobytu ve Francii. V r. 1904 obdržel za své dílo Letní odpoledne ocenění na světové výstavě v Saint Louis. Svoji klidnou až zádumčivou barevnost, již miloval v mladších letech, zaměnil později za zářivé barvy letních luk a krajiny venkova vůbec. Pocházel z Tisové u Vysokého Mýta a žil a pracoval u Chocně a v Poličce. Hodně svých prací věnoval Podorlicku a Vysočině.

Česká spořitelna, Litomyšl

**? Hoffmannová
Topoly**

Blíže data o autorce se nepodařilo najít.

Česká spořitelna, Jirkov

Jindřich Šimek, 1901 – 1979
Potok

Narodil se v Doudlebech nad Orlicí a do svého kraje se také v šedesátých letech 20. století vrátil pracovat. Poměrně dlouhé období dvacátých a třicátých let však věnoval Šumavě a jižním Čechám a ve Vimperku, v Sušici a v Klatovech měl také své první výstavy. Zprvu se vzdělával v letních školách krajinářů F. Kavána, O. Bubeníčka a A. Kalvody. Ke studiu na Akademii se rozhodl jako zralý muž ve 44 letech. Ve své malbě se často věnoval konfrontaci architektury s přírodou.

Česká spořitelna, Hradec Králové

Karel Wagner, 1886 – 1963
Krajina

Původně byl mlynář. V První světové válce se stal invalidní a zručnost v kreslení ho po návratu do civilu přivedla ke studiu malby na Ukrajinské akademii. Po jejím absolvování se věnoval celý život krajinomalbě. Usadil se v Kameničkách na Vysočině a zachytil kouzlo tohoto kraje v různých ročních dobách.

Česká spořitelna, Hradec Králové